

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 7 december 2021

Dossiernr. : K32492

Documentnr. : 2021-113218

Verzonden : 8 december 2021

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 18 november 2021 een wijzigingsverzoek ontvangen in het kader van de Wet natuurbescherming, hoofdstuk soorten, voor het project pilot steenmarterbeheer in de gebieden Winsumermeeden en Paddepoel-Koningslaagte. Het betreft een verzoek tot verlenging van de ontheffing, een beperkte aanpassing van de begrenzing van het onderzoeksgebied en een verlenging van de beheerperiode.

De wijziging is aangevraagd door Collectief Groningen West, Albert Harkemaweg 70, 9831 TA, te Aduard, aan wie op 22 december 2020 ontheffing is verleend voor het uitvoeren van een onderzoek naar steenmarterbeheer. Dit besluit is eerder gewijzigd op 16 februari 2021.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit de op 22 december 2020 verleende ontheffing met kenmerk K23916 (documentnummer 2020-120460), welke bij besluit van 16 februari 2021 is gewijzigd (documentnummer 2021-015773), te wijzigen zoals hiernavolgend in dit besluit staat beschreven;

- I. de voorschriften 4 en 15 aan te passen tot de aan dit besluit bijgevoegde gewijzigde voorschriften 4 en 15;
- II. de ontheffingsperiode van het besluit van 22 december 2021 te verlengen tot en met 1 december 2022;
- III. het beheergebied aan te passen zoals weergegeven in de bijlage "Ontheffingsgebied pilot steenmarter" bij dit besluit;
- IV. het besluit van 22 december 2020 en de wijziging van 16 februari 2021 verder ongewijzigd van kracht te laten;
- V. de bijlagen deel uit te laten maken van dit besluit;
- VI. voor zover de aanvraag niet in overeenstemming is met de gestelde voorschriften en beperkingen, zijn deze laatste bepalend. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:
 1. voorschriften bij dit besluit;
 2. voorschriften bij besluit van 16 februari 2021
 3. voorschriften bij besluit van 22 december 2020

4. overwegingen bij dit besluit;
5. overwegingen bij besluit van 16 februari 2021
6. overwegingen bij besluit van 22 december 2020;
7. het wijzigingsverzoek van 18 november 2021 en de oorspronkelijke aanvraag van 1 december 2020, inclusief alle bijlagen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

namens dezen:

A.J. Hoogerwerf

Hoofd van de afdeling Landelijk Gebied en Water

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage 'Overwegingen bij Wijzigingsbesluit' voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van deze brief een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het bezwaar dient enkel gericht te zijn op dit besluit. Tegen overige zaken die reeds in de ontheffing van 22 december 2020 en/of de wijziging van 16 februari 2021 zijn vastgesteld, is indienen van een bezwaar niet meer mogelijk.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen er op dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u bellen naar telefoonnummer 050 - 316 45 43. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Bij correspondentie over deze brief verzoeken wij u het correspondentienummer te vermelden.

Gewijzigde voorschriften

Aan de ontheffing van 22 december 2020, welke is gewijzigd bij besluit van 16 februari 2021, worden de volgende voorschriften als volgt aangepast:

Voorschrift 4

Genoemd voorschrift betreft:

"4. Het vangen en doden van steenmarters vindt plaats tussen 1 januari en 30 juni conform het beheerprotocol (bijlage 4a bij deze ontheffing). Dit beheerprotocol kan op grond van veldervaringen worden aangepast en/of aangevuld. Indien aanpassing nodig is, dient dit eerst aan het bevoegd gezag te worden voorgelegd ter instemming. Eventuele afwijkingen dienen bij de registratie op grond van het beheerprotocol vermeld te worden."

Dit voorschrift wordt in het geheel vervangen door:

"4. Het vangen en doden van steenmarters vindt plaats tussen 1 december en 30 juni conform het beheerprotocol (bijlage 4a bij deze ontheffing). Dit beheerprotocol kan op grond van veldervaringen worden aangepast en/of aangevuld. Indien aanpassing nodig is, dient dit eerst aan het bevoegd gezag te worden voorgelegd ter instemming. Eventuele afwijkingen dienen bij de registratie op grond van het beheerprotocol vermeld te worden."

Voorschrift 15

Genoemd voorschrift betreft:

"15. Er mogen gedurende de beheerperiode in 2021 maximaal 15 steenmarters worden gedood in het beheergebied Winsumermeeden en maximaal 15 steenmarters worden gedood in het beheergebied Paddepoel-Koningslaagte."

Dit voorschrift wordt in het geheel vervangen door:

"15. Er mogen gedurende de beheerperiode zoals vastgelegd in voorschrift 4 maximaal 15 steenmarters worden gedood in het beheergebied Winsumermeeden en maximaal 15 steenmarters worden gedood in het beheergebied Paddepoel-Koningslaagte."

Overwegingen bij Wijzigingsbesluit

1 Nadere toelichting wijzigingsverzoek

Onderwerp:	Verzoek om een wijziging van de reeds door ons verleende ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb), hoofdstuk 3, soortbescherming.
Verleende ontheffing:	Datum: 22 december 2020 Kenmerk: K23916 Documentnummer: 2020-120460
Eerdere wijziging:	Datum: 16 februari 2021 Kenmerk: K23916 Documentnummer: 2021-015773
Reden voor deze aanvraag:	<p>Op 22 december is door de provincie Groningen aan Collectief Groningen West een ontheffing Wnb verleend voor het uitvoeren van een pilot steenmarterbeheer, ten behoeve van de bescherming van weidevogels en in het belang van wetenschappelijk onderzoek.</p> <p>Bij besluit van 16 februari 2021 is een drietal voorschriften aangepast. Deze aanpassing was noodzakelijk omdat een aantal voorschriften niet volledig eenduidig uitlegbaar was. Hierdoor was er een risico op onduidelijkheid over de voorwaarden waaronder de ontheffing gebruikt mocht worden. Daarnaast was het noodzakelijk de limiet op het maximum aantal te doden steenmarters (beperkt) te verhogen.</p> <p>In het actuele wijzigingsverzoek van 18 november 2021 is toegelicht dat een verlenging van de pilot wenselijk is om goed inzicht te krijgen in de relatie tussen het beheer van de steenmarters en het broedsucces. Tevens wordt verzocht de begrenzing van de pilotgebieden op een aantal plekken aan te passen om de begrenzing logischer en praktischer te maken. Tot slot wordt verzocht de beheerperiode te vervroegen van 1 januari naar 1 december om het vangstsucces te vergroten.</p>

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de wijziging is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wnb. Binnen 13 weken na ontvangst van de wijziging is op de aanvraag beslist.

2.2 Volledigheid

Met de aangeleverde gegevens is de wijziging ontvankelijk gebleken om te kunnen beoordelen.

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wnb, zijn wij bevoegd om de ontheffing te wijziging of te weigeren.

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie op de website www.officielebekendmakingen.nl.

3 Beoordeling

Toelichting wijzigingsverzoek

Collectief Groningen West heeft in het wijzigingsverzoek de resultaten van het onderzoek tijdens het afgelopen broedseizoen toegelicht. Uit de analyse is gebleken dat het Bruto Territoriaal Succes (BTS) in de pilotgebieden in 2021 een sterke stijging liet zien ten opzichte van 2020. Er is ook een stijging van het uitkomstpercentage waargenomen, maar in mindere mate dan het BTS.

Verlenging van de pilot wordt wenselijk geacht gezien de positieve resultaten van het eerste jaar en om een beter inzicht te krijgen in de relatie tussen het beheer van steenmarters en het broedsucces. Het Collectief Groningen West verzoekt om de looptijd van de ontheffing te verlengen tot 1 december 2024, wat overeenkomt met de looptijd van het vigerend faunabeheerplan.

Tevens verzoekt het Collectief om de begrenzing van de pilotgebieden op een aantal locaties aan te passen. Bij de aanvraag zijn kaarten gevoegd waarop de aanpassingen zijn weergegeven. De aanpassingen zijn volgens het Collectief nodig om het werkgebied praktischer en logischer te maken.

Tot slot wordt verzocht om de begindatum van de beheerperiode te vervroegen van 1 januari naar 1 december. Uit het eerste onderzoeksjaar is gebleken dat de vangperiode aan de korte kant was, om voor het broedseizoen voldoende vangstsucces te hebben. Door de beheerperiode te verlengen zou het vangstsucces toenemen en de kans op vangst van lacterende vrouwtjes afnemen.

Het Collectief Groningen West wil het beheer verder ongewijzigd voortzetten.

Looptijd ontheffing

Een verlenging van de looptijd van de ontheffing ligt in de rede nu uit de eerste onderzoeksresultaten is gebleken dat het beheer een positief effect heeft op het broedsucces van grutto en tureluur. Wij onderschrijven tevens het belang van een verder onderzoek naar de relatie tussen het beheer van steenmarters en het broedsucces van weidevogels. Op basis van een eenjarig onderzoek kunnen nog geen harde conclusies getrokken worden over de effectiviteit van het beheer. Gezien de positieve resultaten van het eerste jaar is er geen reden om op dit moment te concluderen dat het beheer geen succes kan hebben. De resultaten gedurende het eerste jaar laten zien dat het BTS sterk is gestegen na de start van het steenmarterbeheer. Voor grutto is in het deelgebied Paddepoel zelfs het hoogste BTS van de afgelopen 11 jaar gemeten.

Op termijn heeft het wel de voorkeur dat het steenmarterbeheer via de faunabeheereenheid gaat lopen. In het besluit van 22 december 2020 is de samenhang van de ontheffing voor steenmarterbeheer met het faunabeheerplan toegelicht. Voorlopig is er, aangezien het beheer en het onderzoek daarnaar door Collectief Groningen West en Stichting het Groninger Landschap worden uitgevoerd, geen aanleiding om het verzoek tot verlenging af te wijzen. Het blijft ook na de wijziging van de begrenzing gaan om een beperkt gebied waarin het beheer wordt uitgevoerd en onderzocht. Door zowel het beheer, als het onderzoek onder de supervisie van dezelfde partijen te laten, kunnen praktische knelpunten ook het snelst en eenvoudigst opgelost worden.

Wel besluiten wij de verlenging slechts voor één kalenderjaar te verlenen, te weten tot 1 december 2022. Hierdoor kan er volgend jaar opnieuw afgewogen worden of het onderzoek voortgezet dient te worden, en of de ontheffing al dan niet door de faunabeheereenheid aangevraagd wordt op grond van het huidige faunabeheerplan. Het huidige onderzoek naar de effectiviteit van het steenmarterbeheer kan door de faunabeheereenheid gebruikt worden bij de onderbouwing van een eventuele ontheffingsaanvraag op grond van artikel 3.17, Wnb.

Gezien het feit dat steenmarter in een gunstige staat van instandhouding verkeert; het onderzoek slechts in een beperkt gebied plaatsvindt; de ontheffing slechts voor een jaar geldig is en steenmarter in de rest van de provincie voldoende geschikt leefgebied overhoudt, is een effect op de staat van instandhouding door het verlengen van de onderzoekspilot niet te verwachten.

Begrenzing

Het plangebied Winsummermeeden was in het besluit van 22 december 2020 aan de oostkant begrensd door de spoorlijn. Het Collectief verzoekt tot een uitbreiding in oostelijke richting tot aan de Winsummerstraatweg (N361). Het betreft geschikt leefgebied voor weidevogels, waarin deels ook weidevogelbeheer is afgesloten.

Het plangebied Paddepoel-Koningslaagte was in het besluit van 22 december 2020 aan de westkant begrenst langs de Westerseweg, de Eemshavenweg (N46) en de Wolddijk. Het Collectief verzoekt de begrenzing in westelijke richting uit te breiden langs de Westerseweg tot aan de Groningerweg en de Noordzeeweg (N370). Het betreft deels geschikt leefgebied voor weidevogels, waarin ook weidevogelbeheer is afgesloten, en deels de rand van het dorp Noorderhogebrug. Daarnaast verzoekt het Collectief om de bebouwde kom van Adorp op te nemen in het plangebied.

De aangepaste begrenzing is weergegeven in de bijlage "Ontheffingsgebied pilot steenmarterbeheer" bij dit besluit. In het wijzigingsverzoek is toegelicht dat de wijziging nodig is om de begrenzing logischer en praktischer te maken.

Het kan in praktijk inderdaad handiger zijn om de begrenzing aan te laten sluiten op bepaalde wegen, bijvoorbeeld vanwege de bereikbaarheid. De oorspronkelijke ontheffing staat ook het gebruik van de ontheffing binnen de bebouwde kom reeds toe. Het is met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid het geval dat steenmarters uit het gebied van de uitbreiding ook bijdragen aan de predatie van weidevogels, aangezien steenmarters meestal tot enkele kilometers van hun verblijfplaats jagen. Ook in het uitbreidingsgebied zal het beheer en het onderzoek op dezelfde wijze worden uitgevoerd.

Aangezien het om een zeer beperkte uitbreiding gaat, is een effect op de staat van instandhouding van steenmarter niet te verwachten. Territoria van steenmarters in het nieuwe gebied overlappen al met het werkgebied van de ontheffing. Daarnaast is er een maximum aantal te doden steenmarters per beheerseizoen gesteld.

Beheerperiode

Het Collectief Groningen West heeft tevens verzocht de beheerperiode te verruimen van 1 januari t/m 30 juni naar 1 december t/m 30 juni. De verruiming wordt noodzakelijk geacht om het vangstsucces te vergroten en de kans op vangst van lacterende vrouwtjes te verkleinen.

Om de effectiviteit van het steenmarterbeheer goed te kunnen onderzoeken is het van belang dat er geen onnodige beperkingen gelden die de uitvoering van het beheer in de weg staan. In de aanvraag is toegelicht dat het te laat vangen van steenmarters, dat wil zeggen gedurende het broedseizoen van weidevogels, ertoe kan leiden dat er substantiële predatie van weidevogelbroedsels optreedt. Dit kan de effectiviteit van het beheer beperken. Door eerder met het vangen te starten, neemt ook de kans op vangst van lacterende vrouwtjes later in het jaar af.

Jonge steenmarters worden rond september door hun moeder verjaagd, waarna ze op zoek gaan naar een eigen territorium. Dit kan enkele maanden duren, maar in december zullen de territoria weer voor het overgrote deel bezet zijn. Het vervroegen van de beheerperiode zal daarom naar verwachting niet tot veel hogere aantallen gevangen steenmarters leiden of tot vangst in de periode waarin er nog veel 'inloop' optreedt. Overigens is er gedurende de gehele beheerperiode een beperkte kans op inloop. Ook is er een maximum gesteld aan het aantal te doden dieren. Een verruiming van de beheerperiode zal geen effect hebben op de staat van instandhouding van de soort.

De wijzigingen zijn in bijgevoegde 'Gewijzigde Voorschriften' nader uitgewerkt. Verder blijven de oorspronkelijke voorschriften van kracht. Hiermee blijft de gunstige staat van instandhouding van steenmarter voldoende gewaarborgd.

4 Conclusie

Omdat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is, kan aan het verzoek om wijziging van de oorspronkelijke ontheffing tegemoet worden gekomen. Daarom wijzigen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, de ontheffing van 22 december 2020, eerder gewijzigd bij besluit van 16 februari, in het kader van de Wet natuurbescherming op de volgende aspecten:

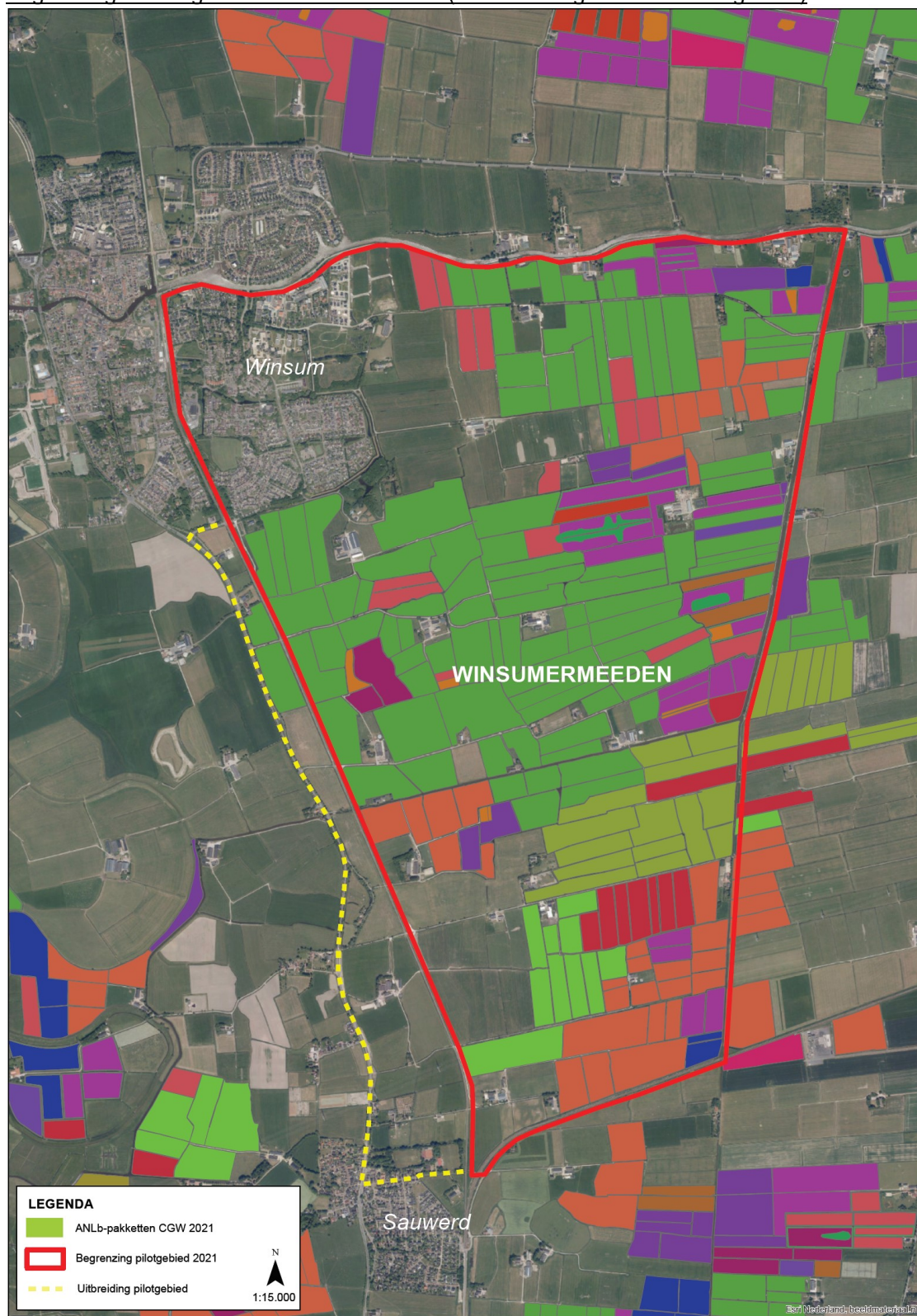
1. de ontheffingsperiode wordt verlengd tot 1 december 2022;
2. de begrenzing wordt aangepast zoals weergegeven in de bijlage "Ontheffingsgebied pilot steenmarterbeheer" bij dit besluit;
3. de beheerperiode wordt verruimd naar 1 december tot en met 30 juni.

De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden. De wijzigingen zijn in 'Gewijzigde Voorschriften' nader uitgewerkt. Verder blijven de oorspronkelijke voorschriften van kracht.

Ontheffingsgebied pilot steenmarterbeheer

De ontheffing heeft betrekking op onderstaande gebieden voor zover in agrarisch gebruik.

Begrenzing beheergebied Winsummermeeden (het rood én geel omcirkelde gebied)

Begrenzing beheergebied Paddepoel-Koningslaagte (het rood én geel omcirkelde gebied)

